

Höghastighetskrivande – Argumenterande text om klädkoder

Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Tanken är att eleverna självständigt får testa flera förmågor i det här upplägget. Eleverna måste snabbt komma igång med att skriva sin text för att göra den klar inom aviserad tid. Upplägget i sig blir en form av "milt tvång". Tanken med begränsningarna i tid och omfattning är dessutom att läraren ska, genom att hålla nere elevtexternas längd, kunna ge eleverna återkoppling.

En annan tanke är att eleverna ska läsa och försöka förstå mer om en aktuell och ständigt relevant och elevnära fråga: Ska skolan ha klädkoder eller inte?

Läraren reflekterar

En del elever (och även vuxna) ägnar lång tid åt att tänka och ibland skjuta upp sitt skrivande. Genom att försätta eleverna i en "provliknande" situation höjs förväntningarna på vad eleverna ska klara av att prestera. Vid just det här skrivtillfället ville jag att eleverna skulle repetera och utveckla sin skriftliga argumentationsförmåga. Jag valde därför ett ämne som är lätt att relatera till; elevers klädsel.

Jag förväntade mig att eleverna skulle skriva en sammanhängande text på 40 minuter. När jag började som lärare hade jag aldrig vågat göra något sådant. Nu gör jag det, i årskurs nio, och det är en av sakerna som jag vill dela med andra lärarkollegor, med det här upplägget, eftersom det brukar fungera rätt så bra.

Metod – Inför skrivandet

Eleverna har inför lektionen fått i läxa att läsa in sig på och repetera ett antal texttyper, bland annat krönika, reportage, referat och argumenterande text. När de kommer till lektionen har de ingen aning om vilken texttyp de kommer att bli ombudda att skriva – men de vet att de kommer att bli "förhörda" på någon av texttyperna som de pluggat på. Behov och de texter som vi läser i samband med övningarna styr vilken form jag väljer.

Introducera uppgiften och skrivandet

Jag startar upp lektionen med att läsa och gå igenom uppgiften för eleverna. Uppgiften finns i sin helhet under nästa rubrik. Efter detta får eleverna ett textunderlag för att få något att förhålla sig till. Texten kommer från en nyhetstidning och tar upp ämnet

klädkoder: <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/y40rqx/engelska-skolan-ska-granskas-av-skolinspektionen>

Eleverna läser texten på egen hand, eftersom jag vill stärka deras självständighet. Ett annat alternativ är att starta lektionen med gemensam läsning. Det kan ge eleverna bättre förutsättningar att ta sig an inspirationstexten och själva skrivuppgiften.

Instruktionen i sin helhet – Skriv en argumenterande text

Skriv en argumenterande text på temat elevers klädsel. Välj en tydlig åsikt för att det ska finnas regler för hur elever får klä sig på en skola, alternativt *mot* att det ska finnas regler för hur elever får klä sig i skolan.

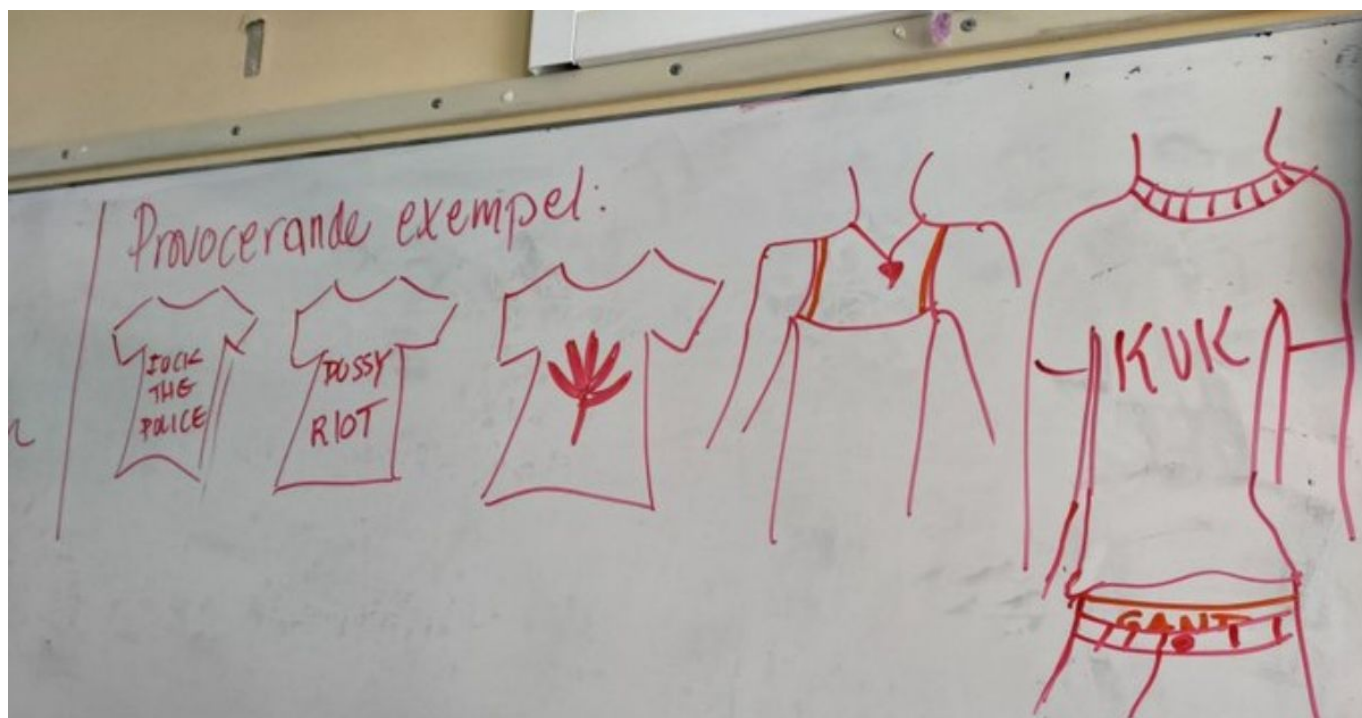
Du har 20 minuter på dig att förbereda dig hur du vill – allt är tillåtet. Börja med att läsa texten igen som du fått som

inspiration. Resterande lektionstid är tyst skrivtid.

Texten ska vara kort och tydligt följa strukturen för en argumenterande text med rubrik och styckeindelning. Texten måste vara mellan 10 och 15 meningar lång. Texten ska följa den argumenterande textens form och innehållet måste hänga ihop. Texten får inte vara varken kortare eller längre än anvisningarna. Väg dina ord på guldväg.

Förslag på fördjupning

Senast jag gjorde uppgiften inledde jag med att rita upp några exempel på elevklädsel på tavlan. Jag berättade om de olika symbolerna tillsammans med lagen om yttrandefrihet och dess gränser. Relevanta frågor att fundera på i sammanhanget var: Vilka väcker anstöt och kan skapa obehag? Vilka krockar med skolans värdegrund och nuvarande regler? Vilka är olagliga?

Det finns många texter om elevklädsel i skolan. Varför inte läsa fler texter om klädkoder? Här finns några:

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/qWEvL0/skolan-anmald-efter-armtest-for-kjollangd-medeltidsfasoner>

<https://www.etc.se/debatt/engelska-skolans-klaedkod-handlar-inte-om-moralism>

Eleverna kan leta argument i texterna för och emot reglerade klädkoder. Samla argumenten gemensamt på tavlan.

Eleverna kan skriva en längre argumenterande text. Den argumenterande textens struktur finns här: [Argumenterande text](#).

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

Centralt innehåll

Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.

Betygskriterier

Eleven skriver olika slags texter med **god** språklig variation, **väl fungerande** struktur och innehåll samt **god** anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett **väl fungerande** sätt.